

ברלין, 16.9.30

פרומקין -

כאן עוד לא נשחררו מההדמיה של הבחירות. הנצחון
המרעיש של "הרויזיוניסטים" הגרמנים עבר על כל החששות.
מ- 800.000 בערך (12 מנדטים) לפני שנתיים קצצו בבה אחת למעלה
מ- 6.400.000 (106 צירים). גם לקומוניסטים היה ניצחון חשוב.
נוספו להם בערך מליון ומאתים אלף בוחרים ועשרים ושנים מנדטים,
לעומת זאת איבדו הס.ד. כשש מאות אלף קולות וחשעה מנדטים.
הדכאון בכל גרמניה לרגל חוצאות אלו רב מאוד. בלי ספק יהיו
לבחירות אלו חוצאות קשות גם בשאר הארצות - בפולין, בצרפת
ואולי גם באנגליה. גם עניננו אנו יסבול. אפשר לחאר את מצב
הפרלמנט עם מאה ושמונים צירים נציונל-סוציאליסטים וקומוניסטים
עכשיו לא נשאר אלא לקרוא לקונגרס ציוני עם רוב של ברית
פרומסלדור...

קראתי היום את האורגן של היטלר - ונדמה היה לי
שאני קורא את זבוטינסקי בדואר היום. אותם הדברים, אותו
הסגנון ואותו הרוח.

לאן פני העולם מועדות ? ...
ואנחנו בינתיים עסוקים בהכנת הקונגרס שלנו. בשבוע
שעבר היה כבר כפסע לביטול הקונגרס. על-פי החכמה שקבענו
היו צריכים ברל וארלזבוב להרצות - הראשון על מפעל הפועלים
בארץ. והשני - על ההתיישבות היהודית והישוב הערבי. אולם,

למרות כל דרישותינו הודיעו מהארץ שלא יבואו. לאחר שראיתי שכל הפצרותינו הן לשוא כלגרפתי ביום הרביעי שעבר לועד-הפועל, שאם אינם באים - לא אשחק בקונגרס ואחמט סועד הפועל של ההסתדרות. על זה נתקבלה כעבור יומים חשובה בזו הלשון: "יחנן שבקור שילס מעמידנו לפני שיקולים פוליטיים חשובים, בישוב ערב אפ"ח הנבחרים ואין לרופף פעולת ההפלגה וההסתדרות. חוששים לרוקן הארץ. החיצונו במרכז ומציעים לשקול שוב נסיעת ברל. החלטתכם חכמה".

מיד נחמסנו והחלטנו לטלגרף, שבהחשבת עם הנמוקים שלהם החלטנו שבוא אחד מהשנים הכרחי. ובקשנו להודיע לנו מיד טלגרפית. ושוב עברו ימים - ואין ידיעה. אחמול טלגרפתי שוב לזה"פ - והיום קבלנו סוף סוף ידיעה שברל יפליג בחלואן ב-20 לספטמבר.

עכשיו הקונגרס בטוח. לפי זה יקבע בערך סדר יום בזה: ערב 27 ספטמבר - פתיחה (אני).

ינאסו סטנבך, ברנשטיין, לונגה, פיירר, שפליאקוב

(ואולי גם ויצמן, בלום, הויסמן).

ביום 28 - זלמן - תועת הפועלים היהודים בעולם, אולי הרצאה זובר, שפרינצק - הציונות והפועל היהודי. אם יבוא מישהו מהאנגלים - ירצת אף הוא בערב או בבוקר. אח"כ הקומפלס הארצישראלי: ברל - מפעל הפועל בארץ, קפלנסקי - כשרון הקליטה של הארץ, רופין - ההתישבות היהודית והישוב הערבי, אני - יחסים אה הערבים ואה ממשלת המנדט.

כל יום 29 - וכוח כללי.

ב-30 ספטמבר - קפלן - הליגה של א"י העובדת, מבנקין -

הנוער.

ביום ב' בערב - אמפה גדולה שבה ידברו מלבד חברינו -

בא-י-כוח המפלגות הסוציאליסטיות באירופה והאמריקנים.

מקפלנסקי קבלנו ידיעה שבריילספורד לא יבוא, נורמן

אנגל חולה, ולע"ע אין עדיין אנגלי. זהו ליקוי גדול, ביחוד

בחקופה זו. לעומת זאת יש סכויים שמצד ההשתתפות ההמונית יהיה

הקונגרס מוצלח. בבלגיה נמכרו כאלפים "שקלים", בגרמניה - כחמשת

אלפים, בציחיה - למעלה מארבעה אלפים. מפולין מקווים לשבעים

אלף. זה יוכל להיות מאורע חשוב, במבוכה השוררת כרגע במחנה,

ואם נדע לפעול - נוכל לאגן ולגבש כוח עצום סביב א"י העובדת.

מלונדון אין לנו ידיעות, אולם יש שמועות מדאיגות.

היש לך מושג מה נשמע בחלונות הגבהים? היודעים כבר בהנהלה

חוכן הרפורט של סימפסון? המהנהל סו"ס עם הממשלה ומה טיבו?

אני חושש מאוד למצב העניינים בהודו. מכיוון שהקונגרס

לא ישתתף ב- Round Table Conference, תרצה הממשלה

להשען בעיקר על המושלימים ושוב חקריב אותנו כאשר עשתה במאי.

מחי אחת בא הנה? טוב שחקדים. עלינו להתייעץ על

חכמית פועלה מעשית בשביל הקונגרס.

שלך

ד. בן-גוריון